

از هم‌اکنون به فکر تبعات خشکسالی در صنعت ماکارونی باشیم

غول گرانی به صنعت ماکارونی می‌رسد!؟

انتشار خبر رسمی وقوع خشکسالی در سال جاری پیش‌بینی‌هایی را از سوی کارشناسان مسایل اقتصادی و کشاورزی در پی داشت که هر یک به ترتیب به واقعیت پیوست.

اما در این میان به نظر می‌رسد مساله تامین گندم و آرد مصرفی بعضی صنایع مانند ماکارونی از سایر پیش‌بینی‌های مربوط به تبعات این بحران مهمتر است. تا جایی که صنعت تولید ماکارونی از صدمات حاصل از خشکسالی و کمبود گندم در امان نمانده و معضلات پیش روی آنان جهت تامین مواد اولیه این کارخانجات را با مشکلات جدی روبه‌رو کرده است.

کاهش تولید گندم دیم و در پی آن مشکل تامین آرد توسط کارخانجات تولید ماکارونی حتی با گران‌ترین قیمت در بازار از مشکلات بغرنجی است که برآمده از خشکسالی است و در این وضعیت این صنعت غذایی به همراه صنایع تبدیلی و تکمیلی دیگر که وظیفه اشتغال مولد، تولید ارزش افزوده بالا، صادرات و پایداری روستاها را بر عهده دارند؛ این روزها به شدت از کمبود نقدینگی، افزایش هزینه‌های تولید، گرانی مواد اولیه و... در محاصره مشکلات عدیده‌ای هستند. پیش‌تر از اینها افزایش قیمت برنج در بازار، خبر ناخوشایند دیگری بود که مصرف‌کنندگان را ناامیدانه به سوی مواد غذایی و محصولات جایگزین کشاند اما این افزایش قیمت از سویی و افزایش ۲۵ درصد قیمت گندم در بازار از سویی دیگر یا کارخانجات را مجبور به افزایش قیمت تولیدات خود خواهد کرد و یا در این وضعیت آنها ناچار به کاهش ظرفیت تولید خود هستند.

آثاریان، رییس هیات مدیره انجمن صنفی کارفرمایان صنعت ماکارونی گفته است که با توجه به مشکلات پیش رو و افزایش هزینه‌های تولید، بالا رفتن قیمت ماکارونی قطعی است.

مقرر شده بود که گندم مصرفی صنایع در سال جاری را کارخانه‌های آرد از خارج وارد کنند اما هنوز خبری از در اختیار نهادن نقدینگی به کارخانجات آرد از سوی دولت به گوش نمی‌رسد.

مرتضوی، دبیر انجمن آردسازان در همین راستا با اظهار نگرانی از عدم تامین گندم مصرفی صنایع چنین اظهار کرده است که در صورت عدم تامین اعتبار واردات گندم برای سال جاری، صنایع از نیمه دوم سال دچار مشکل خواهند شد.

برخی صنایع چون نشاسته‌سازی و گلوکز و ماکارونی در این وضعیت نگران تامین آرد مصرفی خود در سال جاری هستند. در همین رابطه براساس اظهارات یکی از اعضای انجمن نشاسته و گلوکز، دولت از ابتدای سال سهمیه آرد را در بخش صنعت قطع کرده و به همه صنایع اعلام کرده است که باید گندم مورد نیاز خود را از بازار آزاد تهیه کنند و این در حالی است که به دلیل بحران خشکسالی در سال جاری، وضعیت گندم در بازار نابسامان است و به نرخ‌های متفاوتی به فروش می‌رسد.

رییس هیات مدیره انجمن صنعت ماکارونی ایران پیش از اینها گفته بود که هیچ سهمیه‌ای از آرد به کارخانجات ماکارونی تعلق نمی‌گیرد و با توجه به این مساله و خشکسالی حاصل از افت میزان نزولات جوی، کارخانه‌های ماکارونی برای تامین آرد مصرفی با مشکلات حادی روبه‌رو شده‌اند.

وی همچنین با اشاره به نیاز ۷۵۰ هزار تنی بخش کشاورزی به واردات گندم خاطر نشان ساخت که دولت فقط تامین‌کننده تسهیلات مورد نیاز این بخش است و بخش خصوصی براساس نیاز کارخانه‌ها باید اقدام به واردات گندم کند.

او ضمن اظهار این مطلب که تامین مواد اولیه و نابسامانی در توزیع گندم و آرد صنعتی مشکلات

اصلی صنعت ماکارونی است و دولت نیز از همکاری با تولیدکنندگان ماکارونی در زمینه تامین آرد مصرفی سر باز می‌زند، این گونه افزود که: «با قطع ناگهانی فروش گندم از سوی شرکت بازرگانی به کارخانه‌های آردسازی، تمام کارخانه‌های تولید ماکارونی برای تهیه مواد اولیه خود دچار مشکل شده‌اند و به عنوان مثال گلتنون را که قبلاً به قیمت ۱۱۰ تومان خریداری می‌کردند، اکنون باید آن را به قیمت ۱۳۰ تومان بخرند».

بر طبق اظهارات آثاریان، شرکت بازرگانی دولتی حتی گندمی را که کارخانه‌های ماکارونی مبلغ آن را به کارخانه‌های آردسازی پرداخت کرده‌اند، تحویل نداده و به آنها اعلام شده است که پول خود را پس بگیرند.

او درباره میزان افزایش قیمت گندم گفته است که باید منتظر تثبیت قیمت گندم در بازار آزاد باشیم تا بعد از آن قیمت جدید با هماهنگی سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان تعیین شود، ولی تاکنون اعضای انجمن صنفی صنایع ماکارونی تصمیمی مبنی بر افزایش قیمت نگرفته‌اند.

در همین راستا و جهت آشنایی بیشتر با مشکلات موجود در این صنعت، با جباری، مدیر فروش شرکت سرزمین طلایی گندم واقع در منطقه صنعتی مهدی‌آباد در جاده ماهدشت به اشتهاارد که یکی از تولیدات این کارخانه ایپک ماکارون است، از مشکلات و چالش‌های صنعت ماکارونی پرسیدیم که او عمده‌ترین مشکل پیش روی تولیدکنندگان این صنعت را خشکسالی اخیر و مسایل مربوط به تولید آرد مصرفی کارخانه دانست و گفت: «با وقوع خشکسالی، تولید گندم در کشور بسیار کم بوده و از طرفی دولت نیز هیچ اقدامی در خصوص واردات گندم مورد مصرف صنعت ماکارونی نمی‌کند. از ابتدای سال با توجه به خبر خشکسالی باید دولت این میزان گندم را حتی مازاد مصرف این صنایع را وارد و ذخیره می‌کرد

تا در اواسط سال کارخانجات با مشکل تامین آرد خود مواجه نشوند».

او پیرامون این خبر که با توجه به مشکل تامین آرد صنایع ماکارونی‌سازی در سال جاری، وزارت صنایع تسهیلات ارزی مورد نیاز این بخش را با شرایط بازپرداخت آسان فراهم می‌کند اظهار کرد که چندی پیش پیرو فاکسی از سوی اتحادیه کارخانجات ماکارونی مطلع شده‌اند که کارخانجات ماکارونی در صورت تمایل به تامین گندم مصرفی خود می‌توانند از طریق دریافت وام صندوق ذخیره ارزی نسبت به واردات گندم از هر کشوری که خود با رایزنی انتخاب می‌کنند، اقدام نمایند. او با ذکر این مطلب که بهره وام مذکور با احتساب نرخ بین‌المللی به اضافه ۳ درصد نرخ بهره در ایران بسیار بالاست اضافه کرد که بازپرداخت این وام برای کارخانجات ماکارونی در ایران که اکنون با مسایل و مشکلات بی‌شماری دست و پنجه نرم می‌کنند بسیار سخت است و در شرایط کنونی که برخی از کارخانجات ناچار به کاهش سقف تولید خود هستند، چگونه خواهند توانست به طور مثال با پرداخت ماهیانه ۸۰ میلیون تومان در عرض یک سال مبلغ کل وام که ۸۰۰ میلیون تومان است را بازپرداخت کنند؛ در حالی که رقم تولید کاهش یافته و سود ماهیانه کارخانه نیز بسیار کمتر از مبلغ قسط ماهیانه است.

جباری، مدیر فروش کارخانه سرزمین طلایی گندم این اقدام نهادهای دولتی را نوعی شانه خالی کردن

از حمایت و پشتیبانی صنعت و تولیدکنندگان داخلی دانست و گفت که دولت می‌تواند با هزینه خود کل گندم مورد نیاز این صنعت را وارد نماید و براساس نیاز کشور این گندم را در اختیار کارخانه‌ها بگذارد ولی در شرایط کنونی دولت هیچ حمایتی را انجام نمی‌دهد و واردات گندم را به خود کارخانجات سپرده است در حالی که خود می‌تواند با انجام مذاکرات با کشورهای مطبوع کمترین قیمت را پیدا کند و اقدام به واردات نماید. ولی اکنون بخش اعظم مساله بر دوش کارخانجات است. آنها خود باید گندم را وارد کنند سپس آن را به کارخانه‌های آردسازی بسپارند و هزینه‌های آسیاب گندم، حمل و نقل آن و هزینه‌های جنبی دیگر نیز به آن اضافه می‌شود.

او در مورد احتمال افزایش قیمت ماکارونی در روزهای آینده می‌گوید: «با توجه به عدم حمایت‌های دولتی و

کمبود گندم در بازار، تولیدکنندگان همچنان به تعهدشان مبنی بر حفظ قیمت‌ها پایبند هستند و قیمت محصول نهایی را به علت گرانی آرد افزایش نداده‌اند. کارخانجات ماکارونی‌سازی هر سال با نوسان قیمت آرد روبه‌رو هستند و قیمت این محصول اوایل عید هر سال به دلیل انبارگردانی که افزایش قیمت آرد را به دنبال دارد، بالا می‌رود. اما امسال، خشکسالی این مشکل را حادتر خواهد کرد، به طور قطع تا چند ماه آینده شاهد افزایش قیمت خواهیم بود. چرا که با افزایش فشار عوامل جنبی قطعا چاره‌ای جز افزایش قیمت باقی نمی‌ماند».

وی افزود: با توجه به رشد قارچ‌گونه و بی‌رویه کارخانه‌های ماکارونی، میدان رقابت بسیار تنگ و فشرده است که در این شرایط و اوضاع نابسامان، باقی ماندن در این صنعت و حذف نشدن، راه سخت و پرمصائبی است که بسیاری از کارخانجات نتوانسته‌اند آن را طی کنند و ناگزیر محکوم به ورشکستگی شده‌اند.

به نظر می‌رسد که صنعت ماکارونی‌سازی مانند بسیاری از صنایع دیگر همچنان که همیشه با برخی چالش‌ها روبه‌رو بوده است، باید خود را آماده رویارویی با بحران‌های تازه‌تر کند. این در حالی است که ماکارونی به عنوان اصلی‌ترین ماده غذایی جایگزین، در میان اقشار مختلف جامعه به ویژه طبقه کم‌درآمد و یا دانشجویان بعد از برنج و نان گاه غذای اصلی شناخته می‌شود و در صورت عدم کنترل شرایط موجود از سوی دولت و گران

شدن این ماده‌ی غذایی، بعد از حذف گوشت، مرغ و برنج از سبد خرید اقشار ضعیف جامعه، ماکارونی نیز از این سبد خارج خواهد شد و بخش عظیمی از جامعه را برای تهیه غذای غالب خود با مشکلاتی مواجه خواهد کرد. پس لزوم توجهی ویژه از سوی وزارت بازرگانی و جهاد کشاورزی برای بررسی و حل مشکلات و حمایت هر چه بیشتر از تولیدکنندگان این صنعت، نیازی ضروری محسوب می‌شود. اکنون که خشکسالی به عنوان پدیده‌ای طبیعی به وقوع پیوسته است جدای از اینکه آن را نتیجه سوءمدیریت‌ها و یا نارسایی در اجرای برنامه‌های پیشگیری از این بلای طبیعی (برای تحقق شعار علاج واقعه قبل از وقوع) بدانیم، باید نهادها و سازمان‌های دولتی مربوطه به فکر مشکلات ایجاد شده باشند تا هر چه بیشتر از تبعات منفی آن بکاهند.

